

افغانستان اسلامي جمهوري دولت

دخوست د پوهنې ریاست

د تریزیدو د پوهنې امریت

MS Word Note

د پوهنې وزارت سره ثبت 1125

د تریزیدو ضیاء العلوم

خصوصي عالي لېسه

صاف چاپیریال

مجهز کمپیوٹر لېب

مجهز ساینس لېب

Ketapton.com

ضیاء العلوم د لومړي ټولګي څخه تر دولسم
ټولګي پورې شاګردان دي.

یوازې تعلیم او تربیه په ضیاء العلوم کې

(شاګرد نوم)

ترتیب کونکی: نورولي قربان

اریکه: 0778268663—0700858266

Noorwalli.qourban@Gmail.com:Gmail

Noorwali Qourban:Facebook

Qurban photo copy

سريزه

د لوی او بښوونکي څښتن په سپیڅلي نامه: لکه څرنګه چې موجوده پیری د تکنالوژی پر مټ بسیا ده، د تکنالوژی زده کړه د موجوده بشر لازمه او اساسي اړتیا ده. یو د تکنالوژی له وسایلو څخه کمپیوټر ده چې په ټولو خصوصي مکاتبو کې د یوه مضمون په صفت تدریسیري او کمپیوټر د زده کړې لپاره مسلسلې مطالعې ته اړتیا ده که په کمپیوټر باندې پرلپسې عملي کار ونه شي ډېر زر له حافظې څخه خارجیري (هیریري). نو داچې اکثره شاگردان په کورونو کې خپل کمپیوټر نه لري او په امتحان کې کومه داسې لاره نه لري ترڅو دوی امتحان ته ځان آماده کړي نو د دې لپاره هر استاد ډول ډول میتودونه کاروي ترڅو شاگردانو ته دخل یوه سالمه لاره پیدا کړي. نو ما هم د یوه استاد په صفت دا ستونزه درک کړي او خپلو شاگردانو ته مې یو وړوکی د (MS Word 2010, MS Excel, window) پروګرامونو یو وړوکی شان چپټر د اووم څخه تردوولسم ټولګیو پورې شاگردانو ته تیار کړی ده ترڅو راتلونکي امتحان ته د چپټر له لارې مطالعه وکړي. په دې چپټر کې ما ترخپلې وسې پورې کوشش کړیده چې هر یو کمانډ په ډېر ساده لهجه تشریح کړم د لا اسانتیا په خاطر مې د چپټر په هر مخ کې د کمانډ عکس او لاندې مې ورته یو وړوکی تعریف لیکلی ده او بل مخ په تشه صفحه کې باید شاگردان له ځانه ډېره تشریحات ولیکي.

د لوړو ټولګیو شاگردانو ته مې بیا د (MS Word, MS excel) Window learning جوړ کړیده ترڅو په کور کې ترې استفاده وکړي.

دا چې انسان نیمګړی ده زما په لیکنه کې به ختما نیمګړتیاوې موجودې وي ستاسو نیوکو او انتقادونو ته سترګې په لار یم.

په پښتانه مینه نورولي قربان

0700858266

Excel

Excel Word is Taken the English Excellent Word and it is one of Microsoft office Programs which is use for Mathematical Calculations.

اکسپل د میکروسافت افس له پروگرامونو څخه یو پروگرام ده کوم چې د ریاضیکي عملیو او محاسبي لپاره استعمالیږي. اکسپل په یوه شیت کې (۱۰۴۸۵۷۶) روګانې او (۱۶۳۸۴) کلمونه لري.

Row:

- The collection of horizontal cells is called row. There are 1048576 rows in a single sheet.

Column:

- The collection of vertical cells is called column. There are 16384 columns in a single sheet.

Note:

There are three sheets available by default in an excel sheet and we can increase this number up to 255 sheets

یادونه

کله چې مور لومړی ایکسپل خلاص کړو نو په عادي حالاتو کې ۳ شیتونه فعال وي او مور کولای شو چې نوموړي اندازه تر ۲۵۵ پوري زیاته کړو.

د اکسپل پروگرام د خلاصولو طریقه

لومړی په start بټن باندې کلیک کوو بیا search box کې ورته MS Excel لیکو انټر Enter بټن وهو .

یا د ایکسپل پروگرام په ایکنه باندې بنی کلیک کوو له هغه څخه copy اخلو او وروسته په

ډیسکټاپ باندې درېږو او هلته بیا right کلیک کوو او paste shortcut وهو نو د اسکیل یو شکل به هلته راشي نو له هغې لارې یې بیا هر وخت په اسانۍ سره ایکسپل پروگرام خلاصوو.

(MS) دمیکروسافت Microsoft کمپنی مخفف ده چې نوموړي پروگرامونه یې جوړ کړي دي

The image shows a screenshot of the Microsoft Excel interface with several components labeled with arrows pointing to them:

- Name Box:** Located at the top left, showing the active cell address (F9) and its value (3000).
- Formula Bar:** Located at the top center, used for entering data or formulas.
- Ribbon:** Located at the top, containing various tabs (File, Home, Insert, Page Layout, Formulas, Data, Review, View) and toolbars for different functions.
- Work sheet:** The main grid area where data is entered and displayed.
- Columns:** Labeled on the right side of the grid, indicating the horizontal axis.
- Row:** Labeled on the left side of the grid, indicating the vertical axis.
- Cells:** Individual units within the grid where data is stored.
- Sheets:** Located at the bottom, showing the current sheet (Gas station) and other sheets in the workbook.
- Scroll Bar:** Located on the right side, used to navigate through the worksheet.
- Zoom Bar:** Located at the bottom right, used to adjust the view of the worksheet.

The worksheet contains the following data:

NAME	Date	Diesal Rate	Petrol Rate	CNG Rate	Liter/KG	Kind	Total amount
ALI	04/08/2017	80	73	90	200	c	18000
WALI	20/11/2018	84	100	120	300	d	25200
JAMAL	20/11/2018	85	110	100	90	p	9900
KAMAL		85	110	100	90	d	7650
HABIB		85	110	100	90	p	9900
KABIB							

Summary data from the worksheet:

AFG Rate	1.5
Totale amount	63000
TOTAL AFG	42000
TOTALE \$	473,684,210.5

Gas station summary:

Disal	25200
Petrol	19800
CNG	18000

☒ All	☐ All using Source theme	☒ None	☐ Multiply
☐ Formulas	☐ All except borders	☐ Add	☐ Divide
☐ Values	☐ Column widths	☐ Subtract	
☐ Formats	☐ Formulas and number fr		
☐ Comments	☐ Values and number form	☐ Skip blanks	☐ Transpose
☐ Validation	☐ All merging conditional f		

cut: په واسيطه كولى شو چې يوه ليكنه دخپل اصلي ځاى څخه بل ځاى ته په مكمل ډول انتقال كړو

copy: په مدد كولى شو چې يوه ليكنه ديو ځاى څخه بل ځاى ته كاپي كړو

paste: په واسيطه كولى شو چې هغه ليكنه موچي كت كړي وي يا كاپي كړي وي هغه په بل ځاى كې واچوو

paste special: په اړه نوره اضافي مالومات

All: په واسيطه كولى شو چې ټوله ليكنه يا ټيبل بل ځاى ته يوسو

Formulas: كله چې مونږې يا نورڅه د فارمولې په واسيطه جمع كړي وي نو يوازې

هغه فارموله يې راته بل ځاى كې كاپي كړه

values: نمبرې جمع ليكنه مساي كيري ويليو دا راته بل ځاى كې فېسټ كړه

formats: په واسيطه كولى شو چې يوازې كه كوم فارمټ مو يوځاى كې باندي

Apply كړي وي نو هغه فارمټ يې په بل ځاى كې راته فېسټ كړه

Comments: كه چېرې په نوم يا نورڅه پوري مواضاي مالومات ليكلي وي نو هغه راته بل ځاى كې فېسټ كړه

Validation: په واسيطه كولى شو چې كه شرط مو پرې لگولى وي هغه په نورو ځايو باندي هم لگولى شو او بل ځاى ته

يې هم فېسټ كولى شو

Column width: په مدد كولى شو چې دكلمونو پراخوالى په نورو ځايونو باندي فېسټ كړو

Operation

(Add, subtract , multiply, and divide): ددې كماندونو په واسيطه كولى شو چې يو عدد نورو عددونو ته ورجمع

تري منفي ورصرب يا هم پرې تقسيم كړو

Skip blanks: كچېرې په ټيبل كې خاليگاڼو شتون درلود نو هغه راته پرېرډه او نور راته بل ځاى كې فېسټ كړه

Transpose: په مدد كولى شو چې عمودي څخه ليكنه په افقي ډول فېسټ كړو

Note: پورتنني كماندونه په هغه صورت كې كار كوي چې چېك مار پكې لگيدلى وي

Font size: په مدد كولى شو چې دليكنې اندازه زياته او كمه كړو

Bold: په مدد ليكنه ډبل كولى شو

Italic: په مدد ليكنه يو څه كړه ولى شو

Underline: په واسيطه كولى شو چې دليكنې لاندي كړنه يا كړبنې خط كړو

Borders: په مدد كولى شو چې ټيبل هم جوړكړو او نور تاثيرات هم پرې افلاى كړو

Fill color: په مدد کولی شو چې دلیکنې شاته رنگ ورکړو

Font color: په واسیټه کولی شو چې لیکنې ته مختلف رنگونه ورکړو

Increase indent: په مدد لیکنه لوی کولی شو

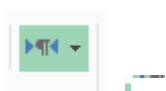
Decrease indent: په واسیټه دلیکنه کوچنی کولی شو

Orientation: په واسطه کولی شو چې لیکنه په سېل کې یوبل خواته کاره کړو

Orientation: په واسطه کولی شو چې لیکنه په سېل کې یوبل خواته

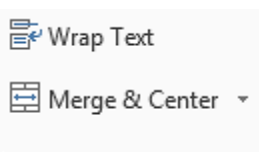
Context: کله چې و عوارو چې دپښتو لیکل کوو نو له بڼې طرفه دې وي اوکه دانگلیسي لیکل کوو نو له

چپ طرفه دی وي نو په دې کمانډ باندې کلیک کوو

Wrap text: کله موچې یوڅه په سېل کې بڼې یا چپ لوري ته وړي وي اوورک شوي وي نوکه په

Wrap text باندې کلیک وکړو نولاندې فاصله کې به راته وښودل شي

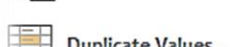
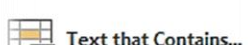
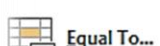
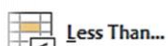

Merge and center: په مدد کولی شو چې دوه یا څوسیلونه سره یوځای کړو

Unmerge cell: په واسیټه یې بېرته خپل حالت ته رواستلی شو

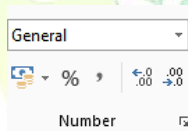
Number format: په واسیټه کولی شو چې نمبرې په سېل کې [په ، فیصد، کرنسي، تاریخ] اونورو

شکلونو وارو

Accounting number format: په مدد کولی شو چې په نمبرو پسې مختلفې علامې واچوولکه افغانی

ډالرو کلدارو اونورې

Conditional format

Greater than: په مدد کولی شو چې په نمبرو کې لورې نمبرې راووباسو

Less than: په مدد کولی شو چې په نمبرو کې ترټولو کمې نمبرې راووباسو

Between: په واسیټه کولی شو چې ددو عددونو په منځ کې یو عدد پیدا کړو

Equal to: په مدد کولی شو چې کوم عدد ورته ولیکم هغه راته راووباسه

Text that contain: په مدد کولی شو چې کوم حرف ورته ولیکم هغه راته

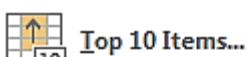
وښایه

A date occurring: په واسیټه کولی شو چې په تاریخ باندې مختلفې عملیې اجرا کړو

Top 10 items: په مدد کولی شو چې اوله دوهمه او دریمه نمره راووباسو

Top 10 %: په مدد کولی شو چې په فیصدی باندې لورې نمبرې راووباسو

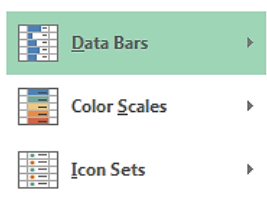
Bottom 10 items: په مدد کولی شو چې ترټولو کمې نمبرې راووباسو

Bottom 10 %: په مدد کولی شو چې په فیصدی باندې کمې نمرې راووباسو

Above average: په مدد کولی شو چې تر ټولو لوړ اوسط نمرې راووباسو

Below average: په مدد کولی شو چې تر ټولو کم اوسط نمرې راووباسو

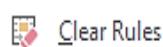

په واسیټه کولی شو چې که زیاتې نمرې وي نو هغه راته په زیات رنگ اوکه کمې
Data bars:نمبرې

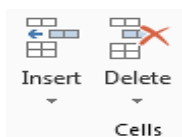
وي نر هغه راته په کم رنگ وشایه

Color scales: په مدد کولی شو چې زیاتې نمرې په یو ډول رنگ او کمې نمرې په بل رنگ وشایه

Icon sets: په مدد کولی شو چې نمرې په غشو راته وښایه

Clear rules: په مدد کولی شو چې کوم ډول قوانین مو پرې افلاى کړي وي نو

Format as tables: په واسیټه کولی شو چې په ټیبل باندې مختلف تاثیرات یا شکلونه افلاى کړو

Cell styles: په واسیټه کولی شو چې په سیلونو باندې ډول ډول تاثیرات افلاى کړو لکه د

Comma, currency , percent شکلونو سره

Insert: په واسیټه کولی شو چې سیلونه کلمونه شیتونه روگاني اضافه کړو

Delete: په واسیټه کولی شو چې سیلونه کلمونه شیتونه روگاني ختم کړو

Formats

Row height: په مدد کولی شو چې د روگانو ته جگوالی وټاکو

Auto fit row height: په مدد کولی شو چې جگوالی عادي خالت ته راولوو

Column width: په مدد کولی شو چې دکلمونو پراخولی وټاکو

Auto fit column width: په مدد کولی شو چې دکلمونو پراخوالی عادی خالت ته راولوو

Default width: په مدد کولی شو چې معیاري پراخوالی ورته وټاکو

Hide and unhide: به واسیټه کولی شو چې روگاني کلمونه شیتونه پټ او ښکاره کړو

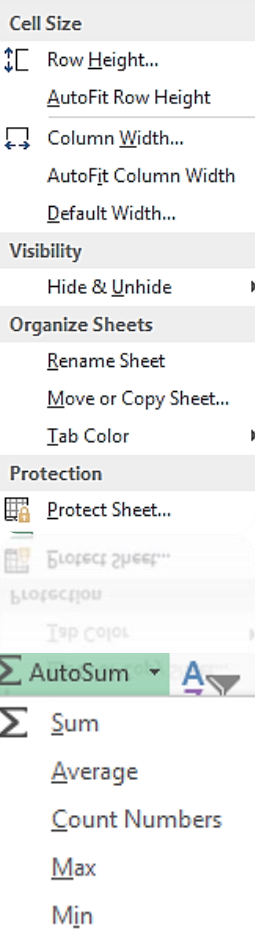
Rename sheet: په مدد کولی شو چې لاندې شیت ته نوم وربدل کړو

Move or copy sheet: په مدد کولی شو چې یوه لیکنه دیو شیت څخه بل شیت ته کاپی

یا move کړو

Tab color: په واسیټه کولی شو چې شیتونو ته رنگونه ورکړو لکه لومړی دوهم شیت

Protectsheet: په واسیټه کولی شو چې په شیت کې په بیلا بېلو کمانډونو باندې فاسورډ ولگوو

Auto sum په دې کې لاندې کمانډونه شتون لري

sort: په واسطه کولای شو چې نومونه او یا هم نمبري له لوړ څخه ټیټ ته یا له ټیټ څخه لوړ ته ترتیب کړو

او یا هم د A څخه تر Z پوري یا له Z څخه A ته ترتیب کړو

Filter: په مدد سره کولای شو چې په یوه لیکنه باندې فیلټر ولگوو له فیلټر لگولو وروسته کولای شو چې یو اسم یا هم نور څه په اسانۍ سره پیدا کړو

sum[1]: په واسطه کولی شو چې پورته نمبري یا عددونه جمع کړو

Average [2]: په مدد کولی شو چې دنمر و اوسط راوباسو

Count numbers[3]: په مدد کولی شو چې پورته سیلونه وشمیرو

Max [5]: په مدد تر ټولو لوړې نمرې راته بنسټ کاره کړه

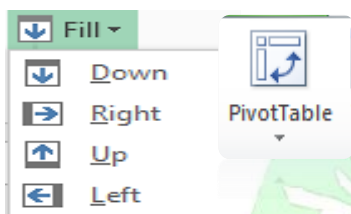
Min [6]: په مدد تر ټولو کمې نمرې راته بنسټ کاره کړه

Down: په مدد کولی شو چې نمبري راته لاندې طرفته جمع کړه

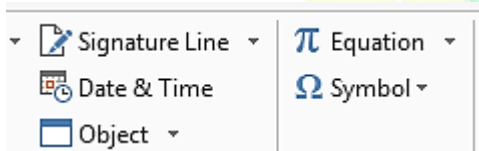
Right: په مدد کولی شو چې نمبري راته بڼې طرفته جمع کړه

Up: په مدد کولی شو چې نمبري راته پاس طرفته جمع کړه

Left: په مدد کولی شو چې نمبري راته چپ طرفته جمع کړه

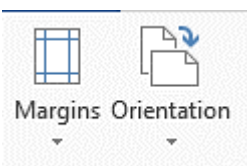
Pivot table: په مدد کولای شو چې د یوې ډاټا مجموعې سمرایز راوباسو همداشان کولای شو چې pivot table په موجوده شپټ کې هم جوړ کړو او په نورو شپټونو کې هم جوړولی شو خو د پایووت ټیبل عمومي دنده د زیاتو مالوماتو په لندول لندیز راوبسل دي او نوره دندې په دننه کې موجودې دي یا په جدول کې موجودې ډاټا څخه رپورټ اوباسي

Signature line: په واسطه کولای شو چې په یوه لیکنه باندې دستخط یا امضا ولگوو خو د دستخط سره کولای شو چې تاریخ هم راوړو او گټه یې داده چې په کومه لیکنه باندې مور امضا لگولي وي په هغه لیکنه کې څوک تغیرات نه شي راوستلی

Object: ددې کمانډ په مدد کولای شو چې دنورو پرگرامونو څخه شیان یا مالومات راوړو او یا که چېرې دبل پروگرام مالوماتو ته مو ضرورت شي نو د object په واسطه یې اکسل ته راوړلی شو

Equation: په مدد کولای شو چې ریاضیکي عملیې پکې اجرا کړو یعنې ریاضیکي معادلو لپاره یې استعمالولی شو

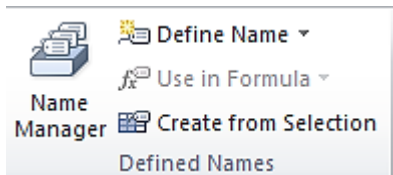

Symbol: په واسطه کولای شو چې هر ډول ریاضیکي سمبولونه راوړو.

Margins: په مدد کولای شو چې د یوې لیکنې اندازه په یوه پوښ کې وټاکو هغه که د ځنډو له نظره وي او که د سنټرله نظره وي

Orientation: په مدد کولای شو چې پوښي د عمودي څخه افقي ته اوله افقي څخه عمودي ته واړوو.

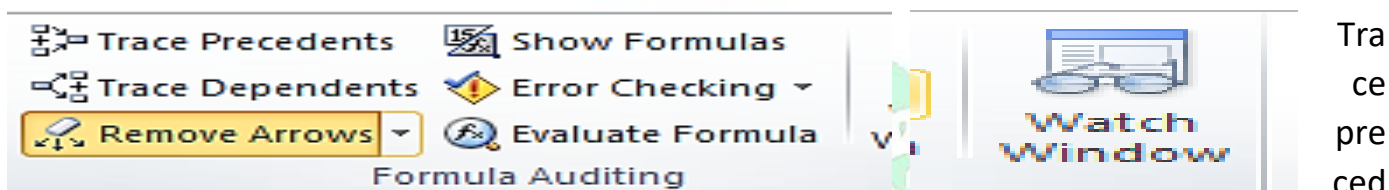

Name manager: په مدد کولای شو چې یوه ډاټا خپل کمپیوټر ته وروپیژنو او بیا وروسته کولای شو چې په لنډ ډول سره یې هم جمع، منفي او نوره عمليې پرې اجرا کړو

Define name: دپورته کمانډ لنډیز عبارت دی له ډیفاین څخه یعنې ددې په مدد هم کولای شو چې نومونه یا نور څه کمپیوټر ته وروپیژنو

Use in formula: په واسطه کولای شو چې هغه نومونه یا ډاټا چې خپل ایکسپب پروگرام ته مو وروپیژندلي وي وگورو یایې بنسټکاره کړو

Create from selection: په مدد کولای شو چې یوه لیکنه په top ,bottom عنوانو په وسیله خپل ایکسپل پروگرام ته وروپیژنو

Trace precedents: په مدد کولای شو چې کوم عددونه مو جمع یا نوره عمليې مو پرې اجرا کړي وي وکتورونه ورکش کړو

Trace dependent: په واسطه کولای شو چې کوم عدد مو نورو عددونو سره جمع کړی وي وکتورونه ورکش کړو

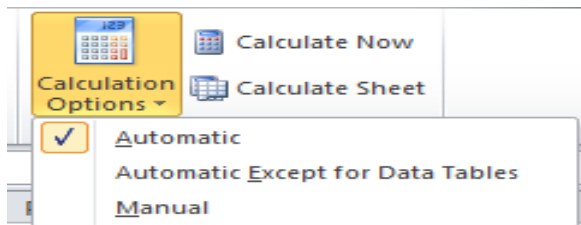
Remove arrows: په مدد کولای شو چې کوم وکتورونه مو ورکش کړي وي هغه وکتورونه ختم کړو

Show formula: په واسطه کولای شو چې په شپټ کې مو فارموله کړي وي هغه بنسټکاره کړو فارموله بنسټکاره کولای شو

Error checking: په واسطه کولای شو چې کومې غلطی مو کړي هغه اصلاح کړو یا یې سمې کړو

Evaluate formula: په مدد کولای شو چې مور یوه فارموله وگورو چې څنگه سره جمع، ضرب، منفي، تقسیم شوي ده یعنې دکمپیوټر پروسېس ترتیب کولای شو

Watch window: په مدد کولای شو چې دیوې خجرې په اړه مکمل مالومات وگورو او همداشان کولای شو چې ځانته یو وینډو جوړه کړو او په نورو ځایونو کې ترې استفاده وکړو

Calculation options

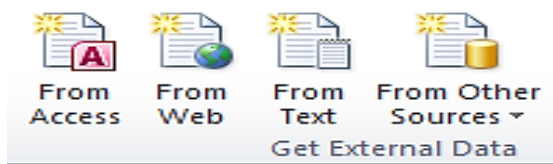
Automatic: کله چې په یوه شپټ کې مور کوم تغیرات راولو نو که علامه موجوده وي تغیرات به سمدستي راځي (د یوې فرمولې فروسیس په اتومات ډول کیري)

Automatic except for data tables: کله چې په یوه شپټ مور زیات تغیرات راوستي وی خو هغه تغیرات ایکسپل پروگرام منلي نه وي نوپه دې کمانډ باندې کلیک کوو

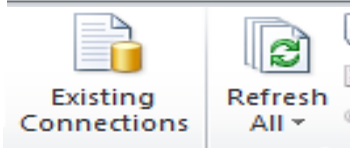
Manual: کله که په دې کمانډ کې چک مارک وي نوکه تغیرات راولونو هغه به نه راځي خو که کوم تغیرات مو راوستي و ي که له دې کمانډ څخه چک مارک لیرې کړو نو هغه تغیرات به راشي .

Calculate now: په مدد کولای شو چې کوم تغیرات مو راوستي وي نو هغه تغیرات دې په همغه شیبټ کې تغیر وکړي نه په نورو شیبټونو کې (مور ورتنه اجازه ورکوي چې اوس دې فرموسیس په فرموله وشي)

Calculate sheet: په مدد کولای شو چې که کوم تغیرات مو راوستي وي په زیاتو شیبټونو کې نو که په دې کمانډ باندې کلېک وکړو نو په ټولو شیبټونو کې به تحولات راشي

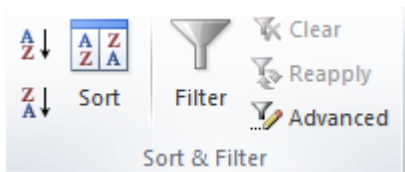

که چېرې په اکسل پروگرام کې مور کار کوو خو مور دنورومالومات سره کار پیدا شو یعنی ضرورت مو ورتنه پیدا شو نو ددغو کمانډونو په واسطه کولای شو چې ډاکسېس پروگرام، دانټرنېټ، نوټ پډ څخه او همداشان دنورو سرچینو څخه هم کولای شو چې مالومات راوړو

Existing connections: په مدد کولای شو چې موجوده کنیکشن وښايو

Refresh all: په مدد کولای شو چې کوم مالومات مواضافه کړي وي هغه مالومات وراضافه کړو ددې کمانډ په واسطه.

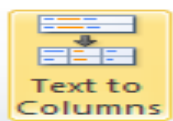

Sort: په واسطه کولای شو چې نومونه له A څخه تر Z پوري او يا له Z څخه تر A پوري ترتیب کړو

Filter: کله چې مور له ځان سره زیاته ډاټا ولرو خو په هغه کې د یوه نوم یا کوم بل څه چې مو ورتنه ضرورت وي پیدا کړو خو هغه به زموږ لپاره مشکله وي ددې مشکلو درفع کولو لپاره مور کولای شو چې په خپله ډاټا یا نورو مالوماتو باندې فلټر ولگوو کله مو چې فلټر ورباندې ولگوو نو وروسته په اسانۍ سره کولای شو چې هغه څه مو په کاروي پیدا کړو .

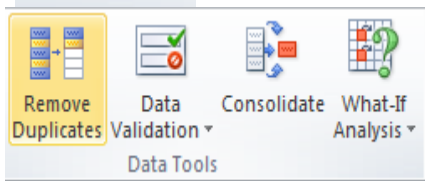
Clear: په مدد کولای شو چې کوم فلټر مو لگولی وي هغه ختم کړو .

Reapply: کله چې مور یوه دنومونو ډاټا ولرو نو که په هغه باندې موفلټر لگولی وي نو که یو نوم وراضافه کړو نو هغه به مورته نه ښکاري نو ددې کمانډ په مدد کولای شو چې وراضافه یې کړو وروسته به مور ته ښکاره شي

Text to columns: په مدد کولای شو چې خپله لیکنه کلمونوته واړوو

Remove duplicate: کله چې مور په خپلو مالومات کې تکراري نومونه ولرو نو ددې کمانډ په واسطه یې ختم کولای شو یا داوسني نمبر پلیټونه چې دموټرو لپاره جوړیږي له دې کمانډ څخه پکې کار اخلي چې د یوه پرځای دوه تکرار نه شي

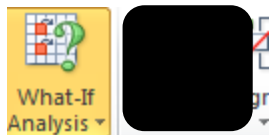
Data validation: په مدد کولای شو چې په یوه لیکنه باندې شرط ولگوو

هغه داسې چې لوړه تنخوا مه اخله د یوه معین عدد څخه یا کوچنی تنخوا مه اخله د یوه معین عدد څخه او همدارول کولای شو چې په دې کې نورې مختلفې عملیې اجرا کړو (په یوه ځای مور شرط ولگوو له هغې څخه زیات او کم عدد نشي داخلیدلی)

Circle invalid data: کله دقانون خلاف عمل اجراشوی وي نو دهغه څخه کړی راته تاوې کړه یعنی که دشرط خلاف عمل اجرا شوی وي

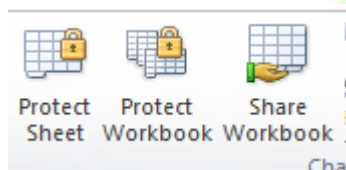
Clear validation circle: د شرط څخه دایرې راته ختمې کړه

Consolidate: په واسطه کولای شو چې که چېرې دډېرو میاشتو معاشونه ولرو او وغواړو چې دغه معاشونه سره جمع کړو نولمړی یې sort کوو او وروسته بیا دیوې یوې میاشتي ټیبل انتخابوو او وروسته یې ټوټل جمع کوو په create links to source data باندې کلیک کوو نو دټولو معاشونو مجموعه به راوځي

Scenario manager: په مدد کولای شو چې مور له ځان سره یو ریکارډ ثبت کړو یعنې که چېرې په یوه اداره کې ما سره زیات کسان موجود وي او دهغوی تنخواوې هم شتون ولري نو که یو یا څو کسان له ما څخه لارشي خونتخوا ونخلي نو که چېرې دغه کس یا کسان څو کاله وروسته ما ته راشي خو هغوی ته هم تنخوا نه وي معلومه او ماته هم خو سیناریو موجوده وي نو ددې سناریو په واسطه کولای شو چې تنخواوې یې معلومې کړو هغه که ډالروې یا افغانی وي او یا هم نورې هغه معلومولی شو

Goal seek: که چېرې یو دوکاندار له خارج څخه سامان الات یو جنس را وارد کړي او په هغه باندې زیات مصارف شوي وي لکه مالیه، دلارې کرایه، دپولیسو مالیه، دسامان الاتو قیمت، او داسې نور مصارف پرې شوي وي او دوکاندار غواړي چې په دغه وارداتو کې گټه هم وکړي نو دغه شخص باید دغه یو جنس شی په څومره قیمت خرڅ کړي ترڅو ټاکلی هدف پوره کړي نو ددې کمانډ په واسطه یې معلومولی شو

Data table: که چېرې یو شخص یو کال مزدوري کړي وي خو په بغضو میاشتو کې له هغه څخه کار پاتې وي یعنې له ۳۰ ورځو څخه ۲۰ ورځې کار کړی وي یا کمې ورځې نو ددې کمانډ په واسطه سره یې کولای شو چې دټول کال مزدوری معاش یې راووباسو

: په واسطه کولای شو چې په شیت باندې فاسورډ ولگوو او همداشان کولای شو چې په شیت کې بغضی کمانډونه ورڅخه کولف کړو

Protect workbook: په واسطه کولای شو چې په ټول وربوک باندې فاسورډ ولگوو یعنې هغه structure و window ورڅخه کولف کولای شو

Share work book: کله چې په یوه وربوک کې زیات کسان وغواړي چې کار وکړي نو دوی کولای شي ددغه کمانډ په واسطه یو وربوک د نورو سره شریک کړي هغه به یا دکیبل په واسطه وي او یا هم دنېټ په واسطه یعنې کله که په یوه شیت یو نفر کارکوي نوټول کارکونکي یې لیدلی شي.

Formula

is the Expression which is used to solve any task.

Expression

the Combination of operator and operand are called Expression

$$10 + 20 = 30 \quad \oplus$$

10, 20, 30 are operands, values

+, = are Operators

10+20=30 , Operation

30 Task, Result

Operator

is the symbolic sign used to solve an operation over operands

Types of Operator

> Mathematical, Arithmetic Operators

+, -, *, /, ^, %

> Comparison, Conditional Operators

>, <, >=, <=, <>, =, Between

> Relational, Logical Operators

Or, And, Not, In, Like

Method 1(By Cell Reference)		Formula and Functions always <u>Start</u> with an equal Sign =		
Operators	Meaning	Value 1	Value 2	Result
+	Addation			
-	Subtriction			
*	Multiplication			
/	Division			
^	Exponent			
&	And Sign/Concatenate			
%	Percent Sign			

Method 2		
Opeator	Meaning	Result
+	Addation	
-	Subtriction	
*	Multiplication	
/	Division	
^	Exponent	
&	And Sign/Concatenate	
%	Percent Sign	

Comparison Conditional Operators

You can compare two values with the following operators. When two values are compared by using these operators

Comparison operators	Meaning	Example		
		Value 1	Value 2	Result
= (equal sign)	Equal to	2	2	TRUE
> (greater than sign)	Greater than	3	5	FALSE
< (less than sign)	Less than	4	5	TRUE
>= (greater than or equal to sign)	Greater than or equal to	5	2	TRUE
<= (less than or equal to sign)	Less than or equal to	6	2	FALSE
<> (not equal to sign)	Not equal to	6	6	FALSE

Relational, Logical Operators

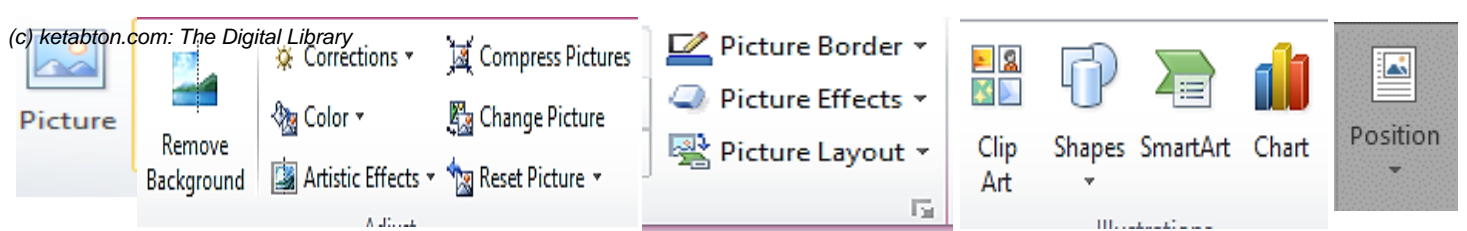
Logical operators	Example		
	Value 1	Value 2	Result
AND	2	2	FALSE
OR	4	5	TRUE
NOT	3	5	FALSE

AND Truth Table

		Result
TRUE	TRUE	TRUE
TRUE	FALSE	FALSE
FALSE	TRUE	FALSE
FALSE	FALSE	FALSE

OR Truth Table

		Result
TRUE	TRUE	TRUE
TRUE	FALSE	TRUE
FALSE	TRUE	TRUE
FALSE	FALSE	FALSE

Picture: په مرسته کولای شو یو عکس خپلې لیکنې ته راوړو.

Picture: په وسیله کولای شو چې یو عکس راولو.

Remove Background : په مرسته کولای شو چې د خپل تصویر څخه شاته ساحه ختمه کړو.

Corrections : د دې په وسیله کولای شو چې د عکس رڼا تېزه یا کمه کړو.

32: Color په مرسته کولای شو چې عکس ته رنګ ورکړو.

33: Artistic Effect: په وسیله کولای شو چې د تصویر شکل بدل کړو.

34: Compress Picture: په وسیله کولای شو چې د عکس وزن کم کړو.

35: Change picture: په وسیله کولای شو چې د یو تصویر په ځای بل تصویر راوړو (بدل یې کړو)

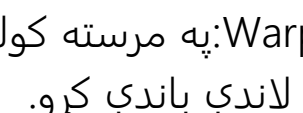
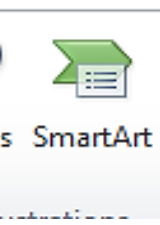
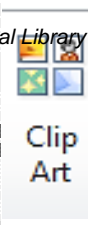
36: Reset Picture: په کوم تصویر کې چې مورنۍ تغیرات راوستلي وي عوارو چې بیرته عادي حالت لار شي نو په reset picture باندې کلیک کوو

37: Picture Border: په مدد کولای شو چې عکس ته بارډر وکړو (د عکس چارچپیره یو دایره تاوه کړو:

38: Picture Effects: په مدد کولای شو چې یو تصویر ته قسم قسم حالاتونه ورکړو. لکه: سیوری، انګکاس، شغله او داسې نور..

39: Position: د دې لپاره استعمالیږي چې یو عکس یا شیف (شکل) په پانې کې له یو ځای څخه بل ځای ته یوسو.

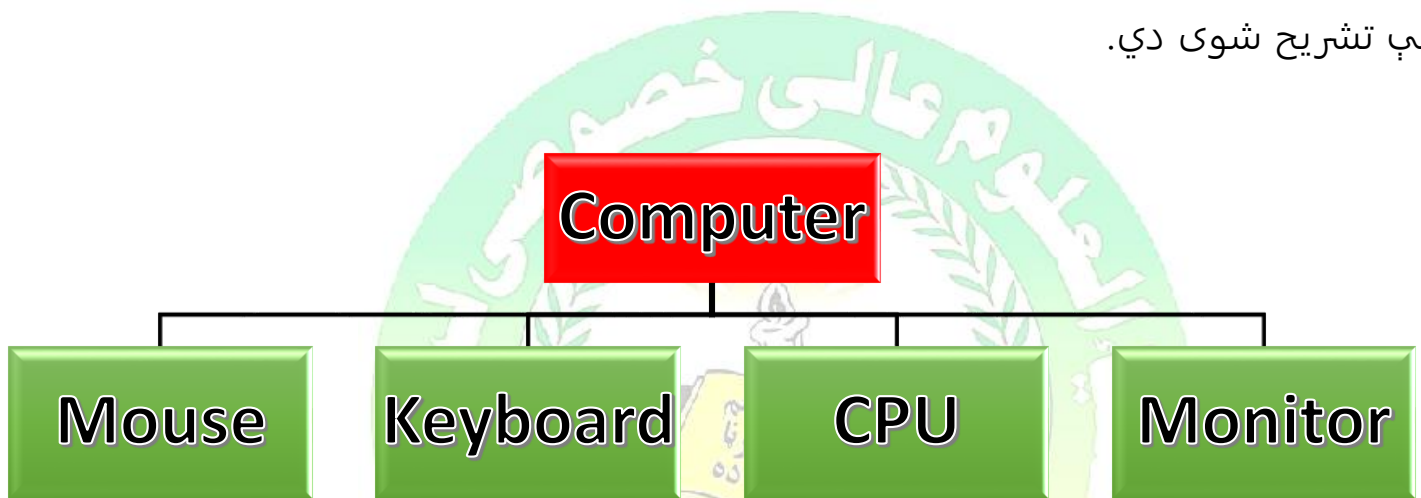

40: Warp Text: په مرسته کولای شو چې یو عکس یا شیف (شکل) څخه لیکنه شاته،مخته لاندې باندې کړو.

41: که وغواړو چې تصویر ده د لیکنې په سر باندې راشي نو لومړی په wrap text باندې او بیا په In line with text باندې کلیک کوو.

42: clip art: په وسیله کولای شو چې ساده رسمي عکسونه راواخلو.

43: Smart Art: ددعې کمانډ په مدد کولای شو چې یو شی په څو برخو ویشل شوی وي نو د هغې برخې د یو گراف په ډول وښایو لکه په لاندې مثال کې چې کمپیوټر برخې تشریح شوی دي.

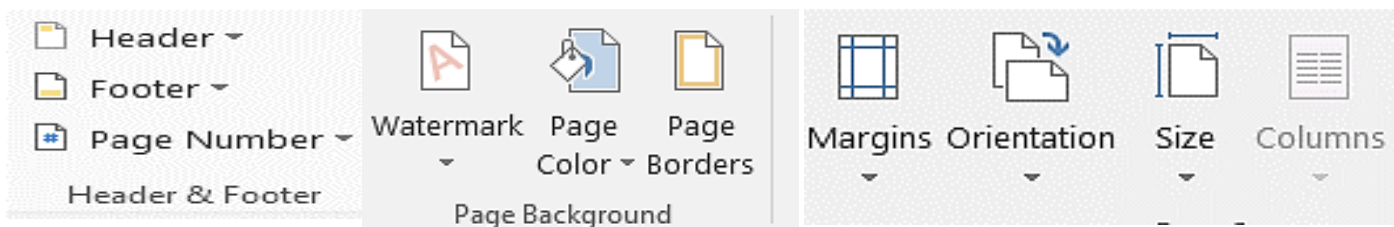

44: Shapes: په وسیله کولای شو هر قسم شکلونه جوړ کړو او شکلونه راواخلو

45: screenshot: په مدد کولای شو چې د وورډ پروگرام لپاره د کمپیوټر له بیلابیلو برخو څخه تصویرونه واخلو او د وورډ پروگرام صفحې ته یې راوړو.

46: Hyperlink: که چیرې وغواړو چې د یو تصویر یا ویډیو او د بلې لیکنې سره اړیکه جوړه کړو چې کله په هغې کلیک کوو نو مور ته به هغه فایل خلاصیږي نو د نوموړي کمانډ څخه استفاده کوو

47: Bookmark: په ذریعه کولای شو چې دوورډ په ډکومینټ یا صفحه کې ځای په نښه کړو کله چې مور وغواړو خپل ځای ته په اسانۍ لار شو نو د bookmark کمانډ څخه استفاده کوو

Header:49: کله چې مور یو نوټ یا کتاب لیکلی وي نو مور و غواړو چې د کتاب په ټولو پاڼو یوه لیکنه یا و غواړو چې ټولو صفحو ته نمبر ورکړو نو په insert tab کې په Header باندې کلیک کوو نو په هیدر کې چې هر څه ولیکو هغه به د کتاب د ټولو پاڼو په سر موجود وي.

Footer :50: کله چې مور یو نوټ یا کتاب لیکلی وي نو مور و غواړو چې د کتاب په ټولو پاڼو یوه لیکنه یا و غواړو چې ټولو صفحو ته نمبر ورکړو نو په insert tab کې په Footer باندې کلیک کوو نو په Footer کې چې هر څه ولیکو هغه به د کتاب د ټولو پاڼو په بیخ کې موجود وي.

Page Number:51: د دې په مرسته کولای شو چې د هرې پاڼې په سر یا بیخ باندې نمبر ولگوو.

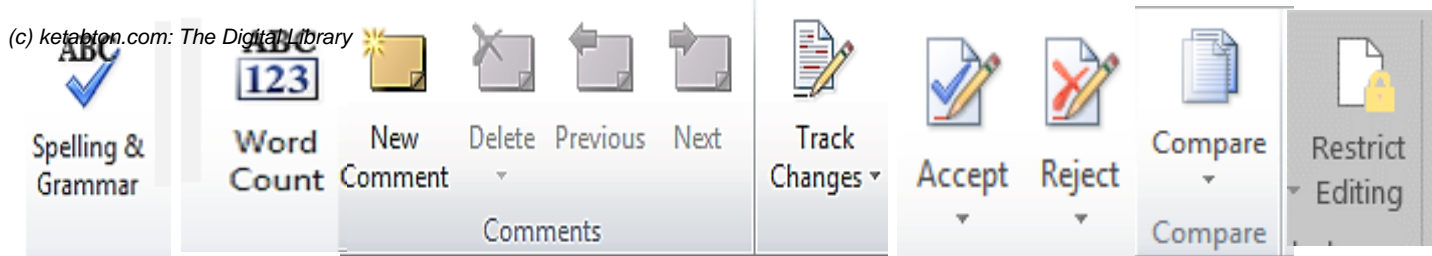
Watermark:52: په مرسته کولای شو چې په خپله لیکنه کې دننه یو تصویر، ټاپه یا نوم ولیکو نو بیا څوگ نشي کولای چې زموږ لیکنه کاپي کړي او که چیرې یې کاپي کوله نو زموږ نوم یا تصویر به نشي پرې ښکلی .

Page color :53: په واسطه کولای شو چې د خپل ډاکومینټ صفحو یا پاڼو ته ډول ډول رنگونه ورکړو .

Page Borders:54: د دې په ذریعه کولای شو چې د پاڼې (صفحو) چارچاپیره ډول ډول بارډر تاوو کړو.

Margins :55: که و غواړو چې د صفحو څنډو کې لیکنه منظمه کړو یعنې لیکنه د صفحو څنډو ته د خپلې اندازې مطابق وپاسو نو لومړی layout ته ځوییا په Margins باندې کلیک کوو نو لیکنه د خپلې خوښې مطابق تنظیموو.

orientation: که چیرې و غواړو چې صفحه دافقي څخه عمودي ته واړوو په Orientation:56 باندې کلیک کوو.Landscapeکلیک کوو بیا په

69: Spelling & Grammar څخه په ليکنه کې دسفېل او گرامري غلطی اصلاح او چک کولو لپاره ترې کار اخيستل کيږي .

70: Word count : مرسته کولای شو چې دخپلې ليکنې خرفونه،پراکرافونه،لينونه او مخونه وشميرو.

71:New comment: د دې لپاره استعمالیږي چې په يوه ليکنه کې په يو حرف ،نوم پسې زيات تشریحات وليکو.

72:Delete comment:باندې خپل کمیتونه ختمولای شو.

73:Track changes:په مرسته کولای شو چې په خپله ليکنه قبضه ولگوو بيا څوک نه شي کولای چې زمور په ليکنه کې تعیرات راولي که کوم تعیرات پکې راولي مور ته بيا راپور راکوي او هم هماغه ساخه راته په نښه کوي په کومه چې تعیرات راغلي وي .

74:Accept:په وسیله کولای شو چې کوم تعیرات زمور په ليکنه کې د track change [له فعالولو څخه وروسته راغلي وي هغه قبول کړو .

75:Rejrct: په وسیله کولای شو چې کوم تعیرات زمور په ليکنه کې د track change [له فعالولو څخه وروسته راغلي وي هغه رد (لغو) کړو .

76:Compare: په مدد کولای شو چې د دوو جلا دوسیو (documents) ليکنې مقایسه کړو.

77: Combine : په وسیله کولای شو چې د دوو جلا دوسیو-Documents_ ليکنې سره يو ځای کړو.

78:Restrict Editing:په وسیله کولای شو چې خپل فایل (دوسیې) ته پاسورډ ورکړو.

79:Ruler:کله چې په دې کې علامه واچوو نو مور ته به د پانې په سر يو خط کش واچوي.

Q ض	W ص	E ث	R ق	T ف	Y ع	U ع	ا ه	O خ	P ح	[ج	] چ
A ش	S س	D ی	F ب	G ل	H ا	J ت	K ن	L م	: ک	؛ گ	Enter
Shift	Z ئ	X ط	C ز	V ر	B ذ	N د	M ر	، و	، پ	/ ر	SHIFT
CTRL	FN	ST	ALT	نورولي قربان						ALT	CTRL

کله چې د کیبورډ په یوه بټنه کې دوه توري راغلي وي نو که غواړو چې دویم توری ولیکو نو شیفټ نیسو هماغه بټن وهو نو دویم بټن وهل کیږي.

او که په انګلیسي کې یو توری په غاټو لیکو **Shift** نو **Shift** نیسو او کوم بټن چې ووهو نو هغه عدد په په غاټو لیکي.

کیبورډ ژبه انګلیسي څخه پښتو ته او یا بلې ژبې ته بدلوو نو **Alt** نیسو او **Shift** بټن وهو نو ژبه به په اتومات ډول بدله شي.

او که چیرته د انګلیسي توري له غاټو څخه ورو او له ورو څخه غاټو ته اړوو نو د کیبورډ څخه **Caps lock** بټن وهو.

او غواړو چې د کمپیوټر رڼا تېزه یا کمه کړو نو د **Fn** بټن نیسو او اېرو بټن پاس او لاندي بټن وهو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**